

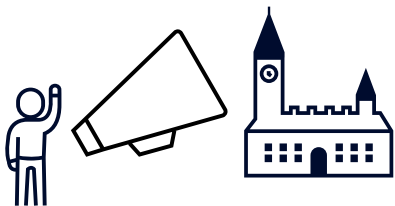
04.2023

Fagligt Center | Analyse
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Elevernes Stemme 3

2. runde interviews med 118 elever i 6., 7. og 8. klasse fra fem skoler fordelt over byen





Københavnske skoleelevers stemme bliver tydelig i arbejdet med trivsel og fællesskab

Trivsel og læring på dagsordenen med Elevernes Stemme 1 og 2

Første udgave af Elevernes Stemme indgik i faglighedsdrøftelsen for Børne- og Ungdomsudvalget i foråret 2021. I Elevernes Stemme 1 var eleverne eksperter i, hvad de oplever som kvalitet i undervisningen. I ES1 fremgik tætte koblinger mellem trivsel og læring. Struktureret som seks tematikker med forskellige vinkler på spørgsmålet: "Vi trives i undervisningen og lærer noget, når...". Med inputs fra Københavns Fælleselevråd, Ungerådet og elevråd fra 11 københavnske folkeskoler blev analysen brugt af politikere, skolebestyrelser og internt i forvaltningen til at få sat ord på de unges beskrivelse af god undervisning.

I Elevernes Stemme 2 blev det muligt at få inputs fra alle elever i flere klasser, så også de mere stille elever og dem, der ikke melder sig til elevråd, fik en stemme. Alle elever fik i mindre gruppe italesat både det positive og negative i deres dagligdag, med udgangspunkt i – men ikke begrænset til – skolen. I Elevernes Stemme 2 indgik viden fra interviews med mere end 100 elever fra 5 klasser på tværs af byen (6., 7. og 8. klasse). Med fire til fem grupper i hver klasse, har vi foretaget 20-25 interviews.

I Elevernes Stemme 3 prioriterer de unge mellem dét, der fylder mest

Med Elevernes Stemme 3 har vi besøgt de samme klasser, der deltog i ES2. Vi har samlet viden fra de første interviews, koblet analysen til politiske prioriteringer, forskning og den årlige nationale trivselsmåling og udvalgt en række udsagn, som eleverne har forholdt sig til i nye gruppeinterviews. I det enkelte interview har eleverne sat ord på og rangeret udtalelserne med udgangspunkt i, hvad der er mindst/mest vigtigt for dem.

ES3 har dermed et bydækkende perspektiv, idet alle elever forholder sig til de samme udsagn. Udsagnene er inddelt i tre tematikker.

Fællesskaber – Udsagn om, hvad der er vigtigt for at udvikle og fastholde klassefællesskaber og positive relationer eleverne imellem.

Forholdet mellem lærer og elev – Udsagn om vigtigheden af lærerens evne til at skabe tillid i relationen og tryghed i klasserummet.

Motivation og lyst til undervisningen – Udsagn om elevernes forhold til læring, karakterer og egne og andres forventninger.

I Elevernes Stemme har eleverne et trygt rum til at tale med os og med hinanden

Elevernes Stemme 1, 2 og 3 er ikke psykologiske analyser, hvor vi har gravet dybt i elevernes følelser. Det har været afgørende at skabe et trygt rum, hvor eleverne er garanteret anonymitet og ikke har følt sig presset til at dele følsomme emner. Data er indsamlet i gruppeinterviews, og alle interviewere har været bevidste om ikke at udstille den enkelte elev. Dialogen tager ofte udgangspunkt i elevens personlige oplevelser med et positivt fokus, som så er brugt i samtalen med gruppen.

Elevernes Stemme bruger forskning og eksterne undersøgelser som baggrund

Elevernes stemme er en afgrænset undersøgelse af en stor gruppe elevers perspektiver på trivsel og læring. Derfor inddrager vi også forskning og ekstern viden som baggrundsviden.

I 2023/24 bliver eleverne ekspertpanel

Fra deltagelse som informanter, ændres de unges rolle fremadrettet. I en eventuel Elevernes Stemme 4 vil samtaler med de unge ske med udgangspunkt i igangsættelse og afprøvning af specifikke (lokale) indsatser. Gode erfaringer med elevers direkte deltagelse i fora med politikere vil også blive udforsket ved relevans.

Tre hovedtematikker i Elevernes Stemme 3



Fællesskab

Det er godt for fællesskabet i klassen, når...

Vi arbejder sammen i undervisningen

Eleverne fremhæver gruppearbejdet, bordgrupper og at blive sat sammen to-og-to

Vi får tid til at lære flere sider af hinanden at kende

Eleverne fremhæver det at tage på ture og lejrskole sammen og at lave aktiviteter i hverdagen som er for fællesskabets skyld



Klasseledelse

Det er rart at være til stede i klasserummet, når...

Vi har tillid til, at læreren kan skabe et trygt klasserum

Eleverne fortæller om betydningen af at have en god relation til sin lærer og have en lærer, der evner at skabe ro

Vi føler os respekteret af vores lærere

Eleverne fortæller om vigtigheden af at blive set og mødt ligeværdigt og i øjenhøjde

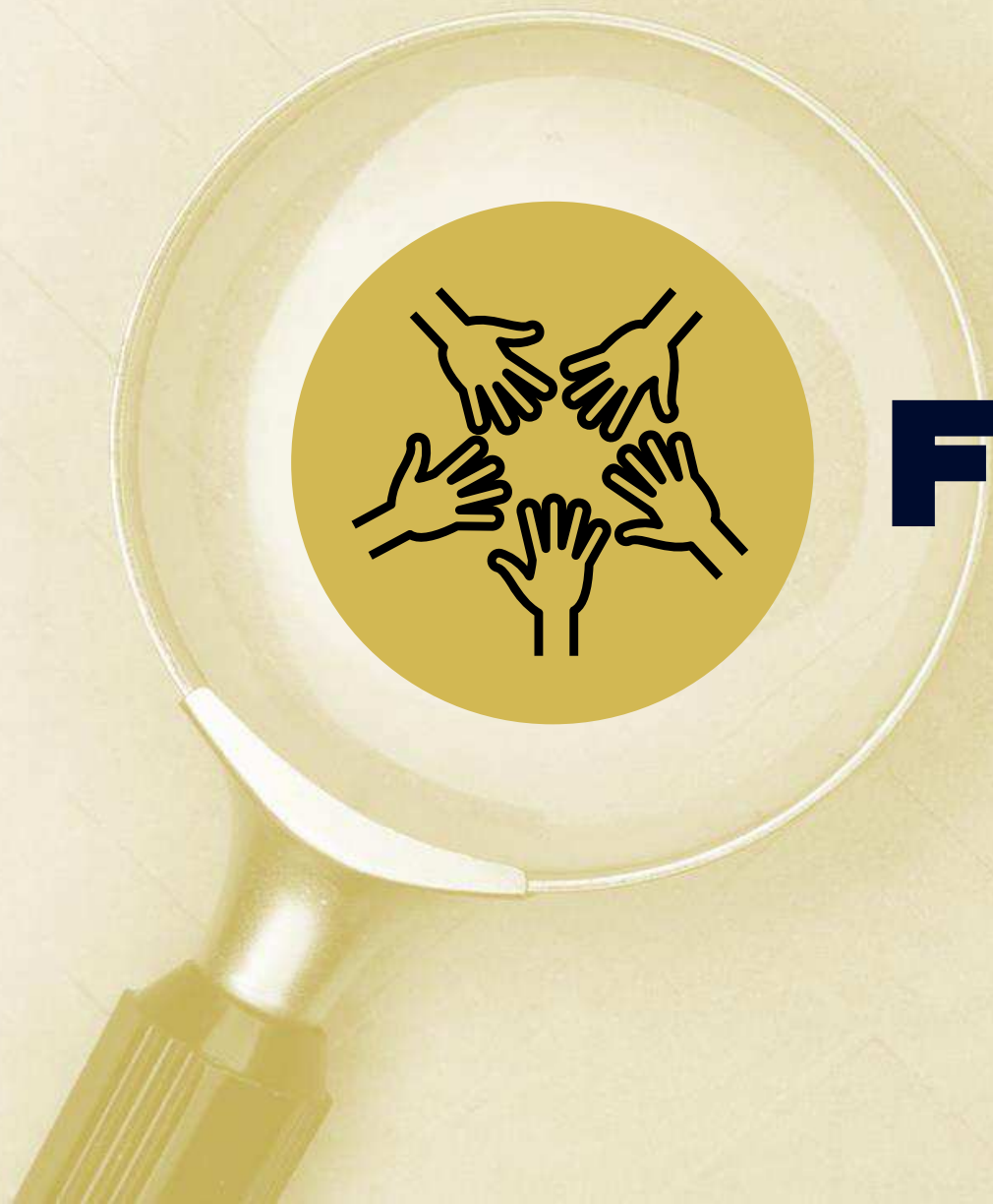


Undervisning

Vi har lyst til undervisning, når...

En undervisning, som eleverne synes er spændende og har lyst til at deltage i, er varieret efter elevernes psykiske og fysiske behov. Det indebærer, at:

- **Vi 'lærer noget' i rette mængder**
- **Vores skema følger vores energi i løbet af dagen**
- **Vi har aktiv undervisning**
- **Vi føler os dygtige**
- **Vi har et balanceret forhold til egen præstation**



Fællesskab



Det er godt for fællesskabet i klassen, når... **Vi arbejder sammen i undervisningen**

Det giver et godt fællesskab at være sammen om en opgave og hjælpe hinanden, så længe alle gider

Eleverne oplever gruppearbejde som noget af det, der i højeste grad er med til at skabe fællesskab i klassen. Flere elever skrev 'samarbejde', da vi bad dem om at skrive, hvad de tænker på, når vi siger 'fællesskab i klassen'. Det at være sammen om en opgave og hjælpe hinanden, der hvor nogen har svært ved noget.

I gode grupper laver alle noget

Eleverne pointerer, at det er vigtigt for det gode gruppearbejde, at alle bidrager og deltager. Derfor er der nogen, der synes, at det er bedst selv at bestemme gruppen, da de oplever, at de så i højere grad kan ende i en gruppe, hvor alle vil lave noget.

"Det er bedst selv at vælge gruppe, synes jeg. Nogle gange ender man i en gruppe, hvor folk ikke rigtig laver noget." - Elev

Når man selv vælger gruppe, kan man også arbejde sammen med sine venner, hvilket flere også nævner som noget, der kendetegner en god time.

I samarbejde kan man lære andre bedre at kende

Eleverne er dog også med på, at gruppearbejde er en god måde at lære hinanden bedre at kende på kryds og tværs i klassen. Gruppearbejde er fx en god aktivitet at lave sammen på tværs af køn, hvor der i nogle klasser ofte sker en kønsopdeling i frikvartererne.

Det sker nemmest, at man kommer i gruppe med nogen, som man ikke plejer at snakke med, hvis læreren sammensætter grupperne. For at lykkes godt kræver det, at læreren er bevidst om de vennegrupper, der findes i klassen sådan, at en hel vennegruppe ikke ender sammen med kun én enkelt elev, hvis venner sidder i en anden gruppe.

Det er godt for fællesskabet i klassen at blive placeret sammen med forskellige andre

Udover gruppearbejdet fortæller flere elever, at deres lærere gør meget for, at eleverne bliver blandet i klassen og i undervisningen, så der opstår forskellige (arbejds)fællesskaber.

Der opstår små fællesskaber rundt om bordene

Når vi taler om fællesskab i klassen kommer nogle elever ind på betydningen af at sidde sammen i bordgrupper. Det er ofte i bordgruppen, at man hjælper hinanden, småsnakker og måske opstår der interne jokes, som kommunikeres med øjenkontakt. Det at man skifter pladser jævnligt gør, at man hele tiden danner nye og stærkere relationer med de andre i klassen, fordi man lærer hinanden bedre at kende.

"Nogle gange kan man godt få en ny opfattelse af hinanden, når man sidder ved siden af en ny i klassen." - Elev

Samtaler to-og-to

En elev har gode erfaringer med "walk-and-talk", hvor man bliver sat sammen med en anden elev, og man så får et emne (fx "hvad tænker du om det emne, vi nu skal i gang med"), som man skal tale om på gåturen. Derved kan man lære hinanden bedre at kende. Det kan også være, at eleverne skal tale sammen om deres forhold til sociale medier, som nogen havde oplevet ifm. en temaugle.

Skiftende samarbejdspartnere

I en klasse laver eleverne øvelser i dansk, hvor de skal finde sammen to og to og læse op for hinanden, hvorefter begge finder en ny makker og gør det samme igen. På den måde har man kontakt med flere kammerater i løbet af timen. Læreren sørger også for at lave nye hold, hver gang klassen skal i gang med et nyt forløb.



Det er godt for fællesskabet i klassen, når... **Vi får tid til at lære flere sider af hinanden at kende**

Det styrker fællesskabet, når man har sjove oplevelser sammen og er sammen over længere tid

Eleverne fortæller, at når man er på tur sammen, så oplever man andre sider af hinanden og er sammen på nye måder, som er godt for fællesskabet i klassen. Det kan være byvandring i København, besøg på Eksperimentariet eller Christiansborg.

"Når vi er på ture, så kommer vi ind i nogle grupper, og så taler man også med nogle andre." - Elev

Især lejrskole nævnes som noget, der kan ryste en klasse sammen. Her er eleverne sammen i længere tid og får fælles oplevelser. Flere fortæller, at det har ført til, at klassen er kommet til at kende hinanden bedre.

"Da jeg begyndte på den her skole, kendte jeg ikke folk så godt, og de kendte heller ikke mig så godt. Men efter, at vi havde været på lejrskole, så kendte jeg dem rigtig godt, og de kendte også mig godt."

- Elev

Det kan være svært at sætte ord på, hvad det præcis er, som en lejrskole gør for fællesskabet, men når eleverne prøver, nævner de det, at man sover sammen og hele tiden er sammen med en klassekammerat. Både på værelset og når man går ud. Der er meget tid uden officielt program, hvor man snakker sammen, fx når man cykler ved siden af hinanden. Eleverne mener også, at det handler om, at man får nogle nye og spændende oplevelser sammen, som er godt for fællesskabet. Det er ikke det samme at tage en cykeltur i København, selvom det også kan noget.

Aktiviteter i hverdagen for fællesskabets skyld

Eleverne oplever, at fælles lege og aktiviteter fremmer fællesskabet i klassen, fordi man griner sammen, og fordi man oplever andre sider af hinanden end dem, som man ser i en undervisningssituation. Det kan være daseskjul, små samarbejdsøvelser, stafetleg, hjørneleg, boldspil, Just Dance eller brætspil.

Legende aktiviteter for fællesskabets skyld er tit noget, der prioriteres højere i de små klasser, men eleverne i udskolingen mener, at det er godt for fællesskabet i klassen, hvis det fortsætter.

Legen understøtter at "alle kan tale med alle"

Eleverne oplever, at når de har det sjovt sammen og er aktive sammen, så understøtter det, at de bliver ved med at kende hinanden alle sammen og at "alle kan tale med alle" i klassen på trods af, at venskaber og grupperinger i en klasse forandrer sig over tid.

Holdsport og kampe mod andre klasser kan give en stærk følelse af klassefællesskab

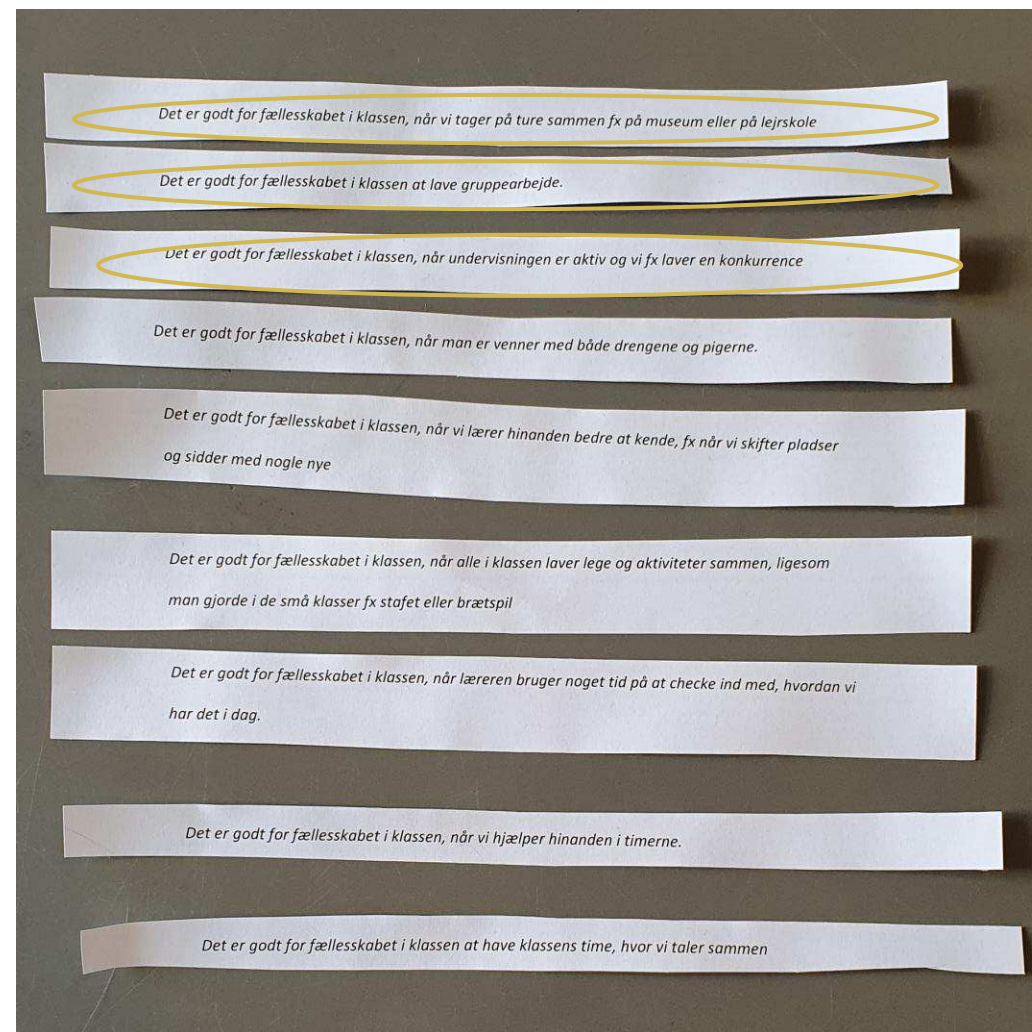
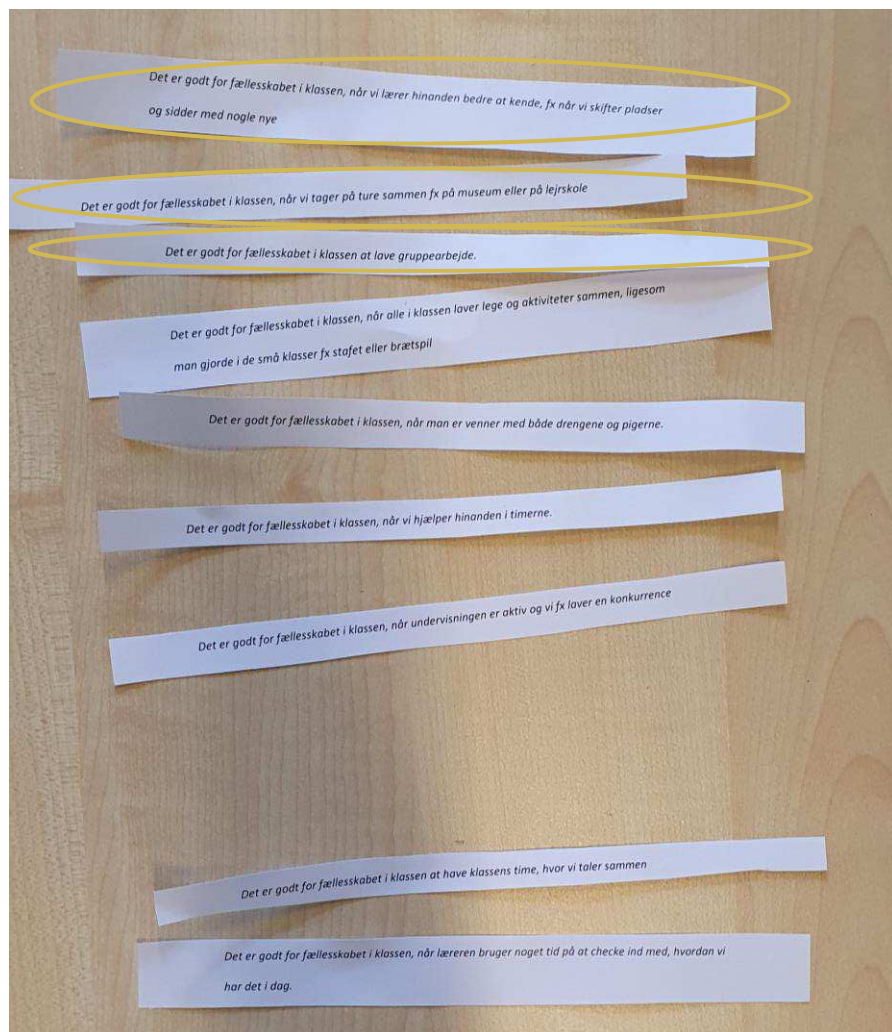
I en af klasserne i undersøgelsen fylder fodbold meget for fællesskabet i klassen. Piger og drenge spiller sammen i frikvartererne, og særligt det at spille mod andre klasser kan skabe en følelse af klassesammenhold, fortæller nogle af de drenge, som én af os taler med.

"Hvornår jeg oplever fællesskab i klassen? Når vi spiller Y mod V. Det er de vildeste kampe, når vi spiller mod parallelklassen. Folk går virkelig ind i det" - Elev



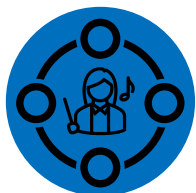
Det er godt for fællesskabet i klassen, når... **Elevernes rangering af påstande**

I de forskellige interviews har eleverne prioriteret rækken af udsagn efter, hvad der er mest/mindst vigtigt for fællesskabet i klassen





Klasseledelse



Forholdet til vores lærere er godt, når...

Vi har tillid til, at læreren kan skabe et trygt klasserum

Vi kender vores lærer, og læreren kender os

Som det også har været tydeligt i Elevernes Stemme 1 og 2, så er relationen mellem lærer og elev meget væsentlig for elevernes trivsel. Det har stor betydning for eleverne at opleve, at læreren synes om klassen og "vil dem". Det oplever de blandt andet, når lærerne siger eller gør noget, som de ved, at eleverne synes er sjovt, og når læreren er i godt humør.

"Han er en god lærer, fordi han laver rigtig mange hyggelige ting, og han laver mange jokes, som jeg synes er rigtig sjovt." - Elev

Når eleverne fortæller om lærere, som de er særligt glade for, er det lærere, som de har en god relation til. Det er ofte en relation, der er opbygget over tid. Det at have et menneskeligt kendskab til hinanden skaber grobund for naturlig respekt og tillid.

"Vores lærere er gode til at se, hvordan vi har det. Man har haft dem i lang tid, og man stoler på dem." - Elev

"Hun er rigtig sød, og vi har haft hende i hele vores liv. Så vi har mere respekt for og tillid til hende." - Elev

Eleverne fortæller, at det er vigtigt, at nye lærere giver tid til, at man taler sammen og lærer hinanden at kende.

Det at få nye lærere kan også være positivt, da nogle elever har en oplevelse af, at det giver dem større mulighed for at blive set på med andre øjne, og at de dermed kan forandre sig positivt.

"Det er godt nogle gange at få skiftet lærer, hvis man nu for eksempel har ændret sin personlighed. Altså, hvis man nu larmede meget i de mindre klasser, så ser ens lærer stadig én som den. Men så, når man får nye lærere, kan man ligesom forbedre sit omdømme." - Elev

Læreren skaber en god atmosfære i klassen

Lærerens betydning er også tydelig, idet det viser sig, at det i mange tilfælde er læreren snarere end fagets indhold, der afgør, hvilke fag eleverne bedst kan lide at have. Det har stor betydning, hvilken atmosfære, som læreren er i stand til at skabe i klassen. Om der skabes et rum, som man har lyst til at være til stede i.

En følelse af at blive set af sin lærer og føle sig tryk kan bogstaveligt talt starte i døren til klasselokalet:

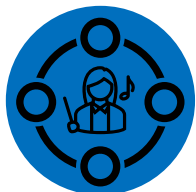
"Der er nogle gange en lærer, der hilser os ind ved døren. Så giver hun os hånden og kigger os i øjnene og sikrer sig, at vi har haft et godt frikvarter. Det, synes jeg, er meget rart." - Elev

En god og tryk atmosfære kan også hænge sammen med lærer, der er tydelig og giver mulighed for fordybelse.

"Det er godt med en lærer, der faktisk kan få ro i klassen, så man kan koncentrere sig. Hvis man nu ikke er færdig med opgaven, og andre er, og de bare sidder og larmer, så er det lidt irriterende." - Elev

En god atmosfære handler også om trygheden til at turde sige noget, der måske er forkert.

"Det er jo vigtigt, at man tør række hånden op i timen og så videre. Selvom man ikke ved, om det er rigtigt eller ej - at man ikke er bange for at føle sig dum, hvis man siger det forkert." - Elev



Forholdet til vores lærere er godt, når... Vi føler os respekteret af vores lærere

Vores lærere behandler os retfærdigt

Betydningen af at blive behandlet – med elevernes eget ord - retfærdigt fylder meget. Vi har prøvet at spørge ind og få foldet ud, hvad eleverne oplever som retfærdighed. I det ligger bl.a., at lærerne ikke giver en kollektiv skyld eller opsang, hvis det i virkeligheden er få elever, det drejer sig om, samtidig med at skylden ikke umiddelbart placeres hos den eller de elever, der ofte laver ballade. Eleverne vil ikke føle skyld for at have gjort noget forkert, som de faktisk ikke har gjort og det er vigtigt for dem at opleve, at læreren behandler alle elever lige.

Vi udstilles ikke foran de andre i klassen

I de tilfælde, hvor man så rent faktisk har gjort noget forkert, så betyder det meget for eleverne, at det ikke ender i, at man udstilles foran hele klassen.

”En lærer må ikke udstille børnene foran de andre, så alle kan se, at de har gjort noget forkert. For det er meget privat. De skal tage eleven til side.” - Elev

Mange elever i undersøgelsen taler også om det at føle sig udstillet i undervisningen som noget ubehageligt, fx ved at en lærer bliver ved med at spørge ind, hvis der er noget, man ikke kan finde ud af eller at blive irettesat foran hele klassen.

Vores lærere tager os alvorligt

For mange af eleverne i undersøgelsen er det vigtigt at opleve, at lærerne lytter til dem og tager deres ord for gode varer – at de tror på dem og tager det, som de siger, alvorligt.

De udtrykker behov for, at læreren er nysgerrig på deres perspektiv, hvis der er et problem, og ikke dømmes dem uden først at prøve at forstå baggrunden for deres handlinger.

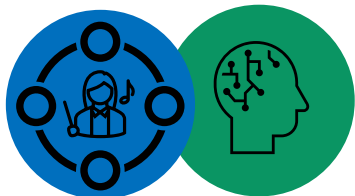
”Man skal sætte sig ind i elevernes situationer. Hvis du kan se, at en elev har gjort et eller andet dumt: Prøv at sætte dig ind i, hvordan eleven havde det på det tidspunkt, eller hvorfor man har gjort det. Om det er gruppepres eller et eller andet. Ikke bare sige, at man er dum.” - Elev

En anden elev giver også som eksempel, at læreren ikke skal ringe til en elevs forældre uden at have fortalt det til eleven først og snakket om det.

Vores lærere ser vores gode sider

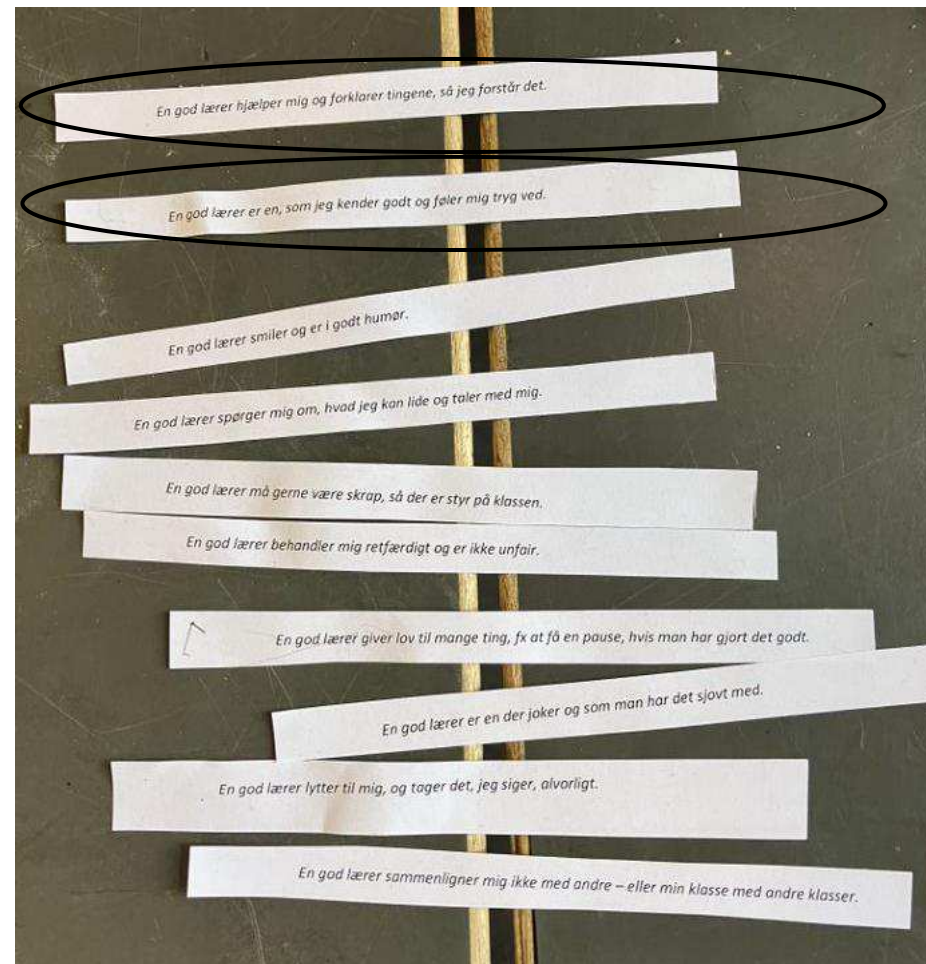
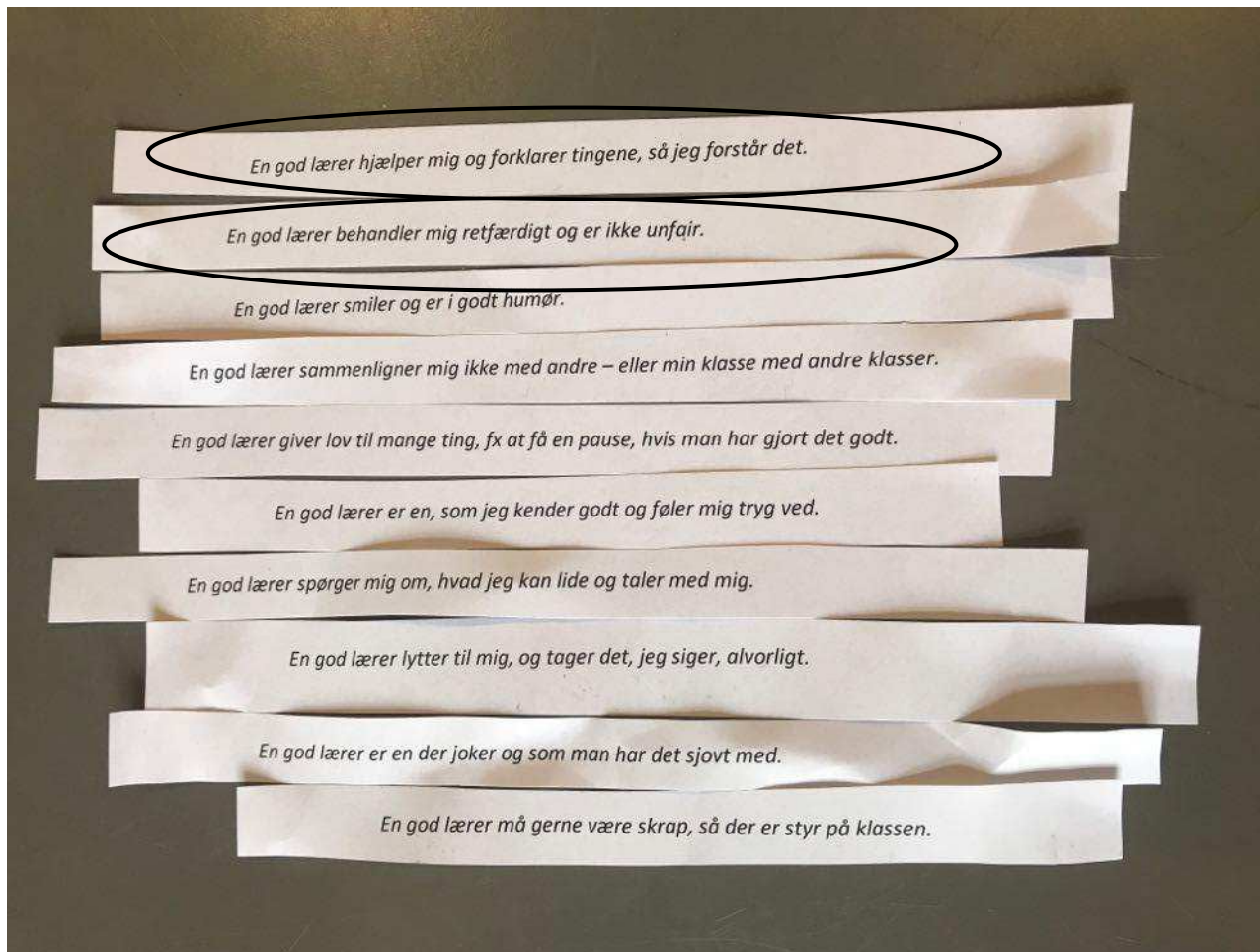
Oplevelsen af retfærdighed kan også ligge i, at lærerne er åbne for at se eleverne i et nyt lys, hvis de forandrer sig, sådan at man som elev ikke fastholdes i en negativ rolle, men kan få lov til at skabe en ny fortælling om sig selv. Det betyder meget for eleverne, at deres lærere ser positivt på dem – både individuelt og som klasse.

”Det er virkelig irriterende, hvis man får at vide ’se hun kan godt finde ud af at række hånden op, hvorfor kan du ikke’, eller hvis en lærer kommer ind og siger, at hun lige har været nede i 1.v, og der kunne de altså godt finde ud af at være stille. Det er ret depressing. Man har ikke rigtig lyst til at gøre det godt så.” - Elev



En god lærer – både ift. klasseledelse og undervisning... **Elevernes rangering af påstande**

I de forskellige interviews har eleverne prioriteret rækken af udsagn efter, hvad der er mest/mindst vigtigt ift. en god lærer





Undervisning



Vi har lyst til undervisning, når... Vi 'lærer noget' i rette mængder

At lære noget

Eleverne har en 'snæver' forståelse af det at lære noget. Det kobles tit til de fag, hvor man sidder ned, og man skal koncentrere sig så meget, at det kan blive tungt og kan være svært at være i og derfor opleves som kedeligt. Det er typisk dansk, engelsk og matematik. Det er ikke disse fag, der nævnes først, når vi spørger eleverne om deres yndlingsfag. Det er samtidig fag, som ikke må fjernes fra skemaet, da eleverne godt kan se mening i, at de skal lære det, og da det også er vigtigt for eleverne at gå hjem fra skole og føle, at man lærte noget i dag.

"Det er på en måde vigtigt at gå hjem fra skole og føle, at jeg har lært noget i dag, for ellers kunne jeg lige så godt bare have hængt ud med mine venner." – Elev

Nogle elever nævner, at deres største succesoplevelse har været, når der er et fag, de har svært ved, hvor der er noget, de pludselig forstår. Der lægger de særligt mærke til at have lært noget.

"Man lægger mere mærke til, at man har lært noget, hvis det er et fag man har svært ved. Så hvis jeg forstår noget matematik, så er jeg sådan wow jeg forstod rent faktisk noget. Hvor når vi har dansk, så er det bare sådan okay det her skal vi lære, det lærte jeg agtig. Hvor jeg ikke rigtig lægger mærke til det, fordi det ikke er et fag, jeg har svært ved." – Elev

Feedback øger følelsen af at have lært noget

Det at lære noget handler for nogle elever også om at få feedback fra læreren, så man ved, om man har forstået det rigtigt. Nogle lærere ser ikke de opgaver, de laver på onlineportaler, de kan bare se, at eleverne har lavet dem, men de får ikke nogen kommentarer på det, så måske har de løst opgaverne helt forkert. Så er det svært at vide, om man har lært noget. Når der er en lærer, der tager sig tid til at sige noget om det, man har gjort godt i skriftlige opgaver eller oplæg, så ved man, at man har lært noget.

At kunne tage det i sit eget tempo

Eleverne oplever, at praktiske/musiske valgfag som håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab er 'mindre krævende, fordi man kan tage det lidt mere i sit eget tempo', og der er tid til at snakke sammen med de andre i klassen. Det gør fagene nemmere at være til stede i, og det er godt for fællesskabet i klassen.

"Billedkunst er så afslappende. Man snakker bare. Der er ikke noget forkert eller rigtigt. Det er rart. Man må gerne blive længere og kan også få fri tidligere. Det er meget fordybende." – Elev

"At spille sammen i musik er en fed måde at arbejde sammen på."

– Elev

I de 'tunge fag' er det god undervisning, når det foregår i ens eget tempo, og man ikke føler sig hægtet af - når ting bliver forklaret på flere måder og tilgodeser forskellige elevers behov. Dette er også uddybet i Elevernes Stemme 1 og 2.



Vi har lyst til undervisning, når... Vores skema følger vores energi i løbet af dagen

Et eksempel udfyldt af eleverne:

Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
09:00-10.30	Oplæg i salen/idræt	Dansk	Engelsk	Studietid	Sprogfag - tysk/fransk
Pause					
10.30 - 11.30	Matematik	Dansk eller andet bogligt fag	Engelsk eller andet sprogfag	Dansk eller matematik	Fællestid/ klassens time
Pause					
12.00-13.00	Kulturfag (samfundsfag, historie, kristendom)	Naturfag (Fysik/kemi, biologi, geografi)	Valgfag/kreativt fag (Musik, billedkunst, madkundskab, håndværk og design)	Dansk eller matematik	Valgfag/kreativt fag
Kort pause					
13.10-14.00	Kulturfag	Idræt	Valgfag/Kreativt fag	Dansk eller matematik	Valgfag/kreativt fag

Kortere skoledag

Både elever fra 6., 7. og 8. klasse nævner, at de ikke føler sig læringsparate kl. 8 om morgenen. Samtidig giver det for dem ikke megen værdi, at skoledagen er så lang, for de føler ikke, at de kan koncentrere sig sidst på eftermiddagen og derfor ikke lærer særlig meget. En kortere skoledag ville også give bedre tid til fritidsaktiviteter, som de er motiverede for.

Blød start eller fag, der skal 'overstås' om morgenen

Morgentimen mandag morgen må gerne være en 'blød start' med et fælles oplæg på skolen, og andre morgener må der gerne være studietid, hvor man kan tage tingene lidt mere i sit eget tempo. Nogle elever synes, at svære fag "der bare skal overstås" også kan ligge om morgenen.

Bedst koncentration frem mod frokost

Fra kl. 9.30/10 og frem til frokost er det tidsrum, hvor mange elever giver udtryk for, at de bedst 'lærer noget'. Her må gerne ligge fag som dansk og matematik, som er de fag, mange kan se mening i at skulle lære - selvom det kan være svært.

Aktiv undervisning sidst på dagen

Idræt og praktisk/musiske fag må gerne ligge sidst på dagen. Traditionelt boglige fag kan placeres om eftermiddagen, hvis læreren har planlagt aktiv undervisning eller udeskole.



Vi har lyst til undervisning, når... Vi har aktiv undervisning

Aktiv undervisning styrker motivation og indlæring

Inddragelsen af aktiviteter beskrives som noget, der giver eleverne motivation for at deltage i undervisningen.

"Jeg synes, man lærer mere, når man har en konkurrence, for så går man lidt mere op i det." - Elev

Samtidig fortæller nogle af eleverne, at det også efterfølgende kan være lettere at huske det, de har lært.

"Vi kan stadig huske det meste, fordi vi øvede det til teaterstykket."

- Elev

Aktiv undervisning gør det nemmere at huske, det man har lært, gør det sjovere at lære noget og skaber samtidig et bedre fællesskab i klassen.

Eleverne beskriver mange forskellige måder, som aktiv undervisning kan foregå på. Det kan være gruppearbejde, spil og konkurrencer, teaterstykker såvel som fysisk aktiviteter og bevægelse som ordstafet eller hinke-tabeller. Aktiviteterne kan foregå i hele klassen, mindre grupper eller alene og finde sted i klasseværelset, i skolegården eller på ture.

Mange elever nævner idræt som deres yndlingsfag og et fag, de ønsker at have mere, da de netop er aktive.

"Idræt er et godt fag, fordi der er mange aktiviteter, og du hygger dig med klassekammeraterne." - Elev

'Tunge' fag kan lettes

Aktiviteter i undervisningen gør det for mange elever lettere at være til stede i. Undervisningen beskrives især som "tung", når man skal sidde og lytte til læreren i længere tid.

"Vores matematiklærer gør det ordentligt sjovt. Hun laver spil, hvor man skal regne og alt muligt." - Elev

Udeskole giver frihed og medbestemmelse

De elever, der har udeskole, roser det meget, fordi det kan foregå mere på deres præmisser. Fx når eleverne selv må bestemme hvor de går og står, i hvilket tempo og hvornår på dagen, de løser deres opgaver. Elever oplever også at blive inddraget i tematikker og destinationer, som gør dem motiverede for undervisningen.

"De gode udeskoledage er dem, hvor vi må gå rundt uden, at der skal være en voksen med os, og man bare laver sine ting. I går skulle vi gå rundt inde i byen og lede efter sådan nogle mosaikker. Det var sjovt, fordi vi kunne gå hvor hurtigt, vi ville, og hvor langsomt, vi ville." - Elev

Konkrete opgaver skaber mening med undervisningen

Mange elever er glade for at få opgaver, hvor man selv skal "lave noget". Det gælder f.eks. at få matematikopgaver, som man kan sidde med hver for sig og spørge bordgruppen til hjælp ved behov, at lave opgaver i Stavevejen, skrive et resumé af en film på computer eller lave et fysisk produkt.

Inddragelsen af opgaver i undervisningen kan bidrage til, at eleverne føler en umiddelbar mening med det, som de lærer i tavleundervisningen. Det kan skabe motivation for at lytte efter, hvis eleverne ved, at de får stillet en efterfølgende opgave, hvor de skal trække på deres nye viden.



Vi har lyst til undervisning, når... Vi føler os dygtige

Læreren har tillid til elevernes kunnen

Der er nogle lærere, som evner at få eleverne til at føle sig som noget særligt fagligt set. Hvor eleverne oplever, at læreren virkelig vil dem ift. at lære dem noget. Eleverne beskriver det som en tillid og siger også, at det er godt, når lærerne har faglige forventninger til dem som klasse.

"Rasmus var en legende. Han lærte os at kode, så vi var de bedste på hele skolen. For ham var vi noget særligt." - Elev

Der skal være tillid og respekt mellem lærer og elev for, at man kan lære noget. Det kommer over tid, men kan gå hurtigt, hvis eleverne oplever, at læreren brænder for sit fag og virkelig ønsker at lære dem noget. Konkret får eleverne den oplevelse med en lærer, fx når læreren 'gider at forklare tingene igen eller på andre måder', og når læreren giver ros.

"En lærer må meget gerne rose - sige at du har været god." - Elev

Nogle elever kan opleve, at en lærer kan få et billede af dem og så have svært ved at ændre det, når eleven er klar til at ændre sin indstilling i undervisningen.

Læreren forklarer tingene i øjenhøjde

Når vi har talt med eleverne, har vi arbejdet med forskellige statements omkring forholdet mellem lærer og elev, som de har skulle rangere. På tværs af grupperne placeres 'En god lærer hjælper mig og forklarer tingene, så jeg forstår det' som det allervigtigste for forholdet mellem lærer og elev. En lærer kan f.eks. være meget klog i sit fag, men forklare det på en 'voksenmåde', hvor der bruges for svære ord.

"Hvis man ikke forstår det, så mister jeg bare al lysten til at lave det - er slet ikke motiveret... Så rækker jeg hånden op, og hvis der ikke kommer nogen, så sidder jeg bare og laver ingenting." - Elev

En god lærer er god til at forklare på flere måder og give forskellige eksempler, så alle forstår det - og gentage til alle er med.

Ved spørgsmålet om, hvordan en god time ser ud, svarede flere elever, at det var afgørende, at man kunne få hjælp. En god lærer hjælper dig - og ikke bare hurtigt, men bliver til, at du har forstået det.

"En god lærer tager sig god tid til at hjælpe. De går ikke bare ned og hjælper i to sekunder, og så går igen." - Elev

Nogle elever oplever, at nogle lærere kan blive sure eller få eleven til at føle sig dum, fx hvis de har behov for at spørge læreren om hjælp igen efter, at noget er blevet forklaret.

"En god lærer kan fortælle det, så man ikke skal spørge igen, for så får man at vide, at man er dum." - Elev



Vi har lyst til undervisning, når...

Vi har et balanceret forhold til egen præstation

Karakterer på godt og ondt

I 8. klasse oplever eleverne et skift, da de får deres første standpunktskarakterer.

“Karakterer kan på nogen måde være fede at få, fordi man så ved, hvor man ligger henne, men på en anden måde er det også stress, men jeg prøver virkelig at slappe af i det.” – Elev

Eleverne oplever, at det at få et konkret tal i form af karakterer, gør det meget nemmere at sammenligne sig med andre – og der bliver altid spurgt af de andre i klassen, hvad man fik. Igen – for nogen giver det motivation, og det er rart at vide mere præcist, hvor man står fagligt. For andre bliver presset for at gøre det godt tydeligere – og oplevelsen af fiasko, når det ikke går godt.

Karakterer kan være svært at få, hvis det er et fag, som man har svært ved, hvor man virkelig prøver at gøre det så godt, man kan, men karakteren stadig er dårlig. Og nogle oplever, at karakterer gives uretfærdigt, fordi det i mindre grad handler om, hvor meget man ved, og i højere grad handler om, hvor meget man tør at række hånden op, sige noget i klassen og fremlægge, så læreren hører ens viden. Det er meget udfordrende for nogle elever.

“Der er mange, der bliver pressede, når de skal fremlægge, for man gider virkelig ikke, at folk griner af en. Og når man tænker over det, kan man også bare sige, okay, der er en, der griner, og hvad så? Men når det sker, så er det noget af det mest ubehagelige, og så ville man ønske, at man aldrig havde sagt noget eller var blevet hjemme.” – Elev

Egne og andres forventninger

Skiftet i 8. klasse handler også om, at man skal lave mere i alle fag og lærerne forventer mere af en. Nogle synes, det er rart, fordi man så gør sig mere umage, andre forsøger at holde fast i, at det ikke skal være lærerens forventninger, der styrer dem, men hellere deres egne forventninger til dem selv.

Nogle elever italesætter, at de arbejder med ikke at lægge for meget pres på sig selv, selvom de også forventer noget af dem selv og ved, at deres lærere og forældre gør det samme.

“Jeg vil gerne klare det godt, men heller ikke lægge et for stort pres på mig selv. Jeg ved godt, at det er svært alt det, vi laver. Noget er nemmere for mig end andet. Jeg vil ikke have for høje forventninger til mig selv, men heller ikke for lave.” – Elev

Elevernes fortæller også, at det er forskelligt, hvor meget man forventer af sig selv i de forskellige fag og deraf, hvad man selv vurderer som en god eller dårlig karakter.

Elevernes i 8. klasse synes også, at nogle af lærerne er begyndt at tale mere om prøver, pensum og eksamen – måske som en måde at opfordre dem til at gøre sig mere umage. Det er forskelligt, hvorvidt eleverne oplever et ubehageligt pres ved det. Det afhænger også af, hvor ofte lærerne nævner det.